

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio IV. De simonia, quæ committitur in beneficiis Ecclesiasticis, & circa officia Ecclesiæ temporalia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Et oribus pecuniam, ne indignum Prælatum eligant. Quod si pretium temporale detur, propter omissionem spiritualis jurisdictionis hinc & nunc necessarium ponenda, dependenter à potestate Ecclesiastica, ad omittendam v. g. absolutionem, post auditam alterius confessionem, simonia est, juxta *cit. c. Nemo 14 h. t.* quia moraliter loquendo talis non tam omittit actum absolutionis, quam ligatum retinet, & reprobatur declaratur, qui sunt actus jurisdictionis, juxta *reg. Juris 121. in ff.* ubi dicitur, *qui non facit quod facere debet, videtur facere adversus ea, quia non facit &c.* Si tamen pro omissione actus spiritualis, non tamen jurisdictionis spiritualis detur, aut accipitur aliquid, quamvis ex officio ad illud faciendum teneretur aliquis, ita tamen, ut omisso talis nullum effectum spiritualem moraliter post se relinquat, ut cum datur sacerdoti pecunia ad omittendas horas Canonicas, ad non audiendas confessiones &c. non est simonia, cum omisso talis non sit factum aliquid, vel spirituale.

§. III.

Utrum dare vel accipere aliquid temporale pro ingressu, sive admissione in religionem sit simonia:

Datum jam supra juxta *c. Non satis 8. h. t.* simoniam esse dare vel accipere aliquid, ut pretium, pro ingressu sive admissione ad religionem, interveniente pacto aliquo, cum ingressus hic, tam ratione principij admittentis ad religionem, quam ratione finis, quia ordinatur ad salutem animæ, sic spiritualis, admittitur tamen aliquid, vel etiam exigere

Compend. Pirhing.

temporale aliquid à persona ingrediente, ratione sustentationis, nec illicitum, nec Simoniacum est, si monasterium v. g. inopiam patiat, & regula ordinis hoc non prohibeat; & quamvis putent aliqui, si monasterium v. g. dives sit, sine simonia (saltem juris Ecclesiastici) vitio nihil, etiam ratione sustentationis, peccari posse *c. Veniens 19. & c. Dilectus 30 h. t.* putant tamen alij, consuetudinem contrariam non reprobendam, ut simoniacam, cum sit consuetudo pia, & utilis ad plures in obsequio religionis alendos, prout etiam colligi potest ex *Extravag. sane 1. h. t. inter communes.* ubi tantum abusus aliqui, qui sæpius in admissione tali interveniunt, in prandijs, seu cænis instruendis, pecunijs distribuendis &c. reprobantur.

§. IV.

De alijs modis, quibus committitur Simonia in ingressu religionis, ejusque penis.

Videantur de his *c. Veniens 19. c. De Regularibus 25 c. Dilectus 30. c. Quoniam 40 h. t. & Extravag. sane 1. eodem inter Communes.* ubi plura de penis simoniae taliter commissæ in admissione, & receptione ad religionem statuuntur, quorum usus quia rarus est, explicata hæc capitula videri possunt apud Auct. Metho. hoc §.

SECTIO IV.

De simonia, quæ committitur in beneficiis ecclesiasticis, & circa officia Ecclesia temporalia.

Zzz z

§. Utrum

§. I.

Utrum simonia, qua committitur in venditione beneficiorum Ecclesiasticorum sit contra jus divinum, an verò solum contra jus positivum seu Ecclesiasticum?

DUO in beneficijs distingui debent, jus exercendi spiritualia ministeria, quod propriè officium vocatur; & jus percipiendi fructus, seu emolumenta temporalia, quod communiter præbenda dicitur, ita ut beneficij nomine sæpius utrumque hoc jus contineatur. Jus exercendi spiritualia ministeria emere vel vendere pro pretio temporali, juris divini simoniam esse, nemo dubitat; jus tamen percipiendi redditus, seu emolumenta temporalia beneficij, officio annexum, dicto modo emere aut vendere, putant aliqui, juris tantum Ecclesiastici positivi simoniam esse. Probabilius tamen videntur sentire cum S. Thoma communiter Theologi, emere vel vendere hoc jus etiam percipiendi temporales redditus beneficij, quatenus annexum est, juri spirituali, ministeria spiritualia exercendi, Simoniam juris divini esse, ita ut nec in tali emptione, aut venditione dispensare possit Summus Pontifex, nec ipse talem venditionem facere possit, prout non tantum plura SS. Canonicum jura probant, sed ratio etiam communiter recepta, quod jus scilicet percipiendi taliter redditus, sit quidem secundum se temporale quid & pretio æstimabile, quia tamen fundatur in officio spirituali, & huic ita annexum est, ut nulli alij nisi Clerico ad spirituale ministerium destinato competere possit, tanquam debi-

tum sustentationis stipendium, contra quenter qui vendit illud jus temporale vendit etiam hoc jus spirituale, sine quo alterum non obtinetur, & quod contra quenter priori annexum est, ita ut in casu illa Juris regula locum habeat *Can. si quis 7. caus. 1. q. 3. de simonia. Quisquis horum alterum vendit, sine quo alterum non provenit, prout inveniendum derelinquit.* Quod tamen ita intelligi debet, nisi ipsa horum per legitimam actionem fuerit facta separatio; si enim Summus Pontifex, qui solus, tanquam legitimus beneficiorum Ecclesiasticorum administrator separate hæc jura à se invenire potest, redditus sive jura ad hoc redditus, non jam ut fructus debitos pro sustentatione officij Ecclesiastici occupat, sed propter aliam civilem & politicam causam, alicui concedat, quod licet potest absque simoniarum periculo, certum jura hæc separasse, & consequenter eorum, quod temporale est, vendi potest in tali casu, vel emi, abique eo, ut dicitur, quod spirituale est, vendi non censetur.

§. II.

Quibus modis committitur simonia in collatione beneficiorum dicitur de Prelaturis, & alia beneficia Ecclesiastica.

Primò certum est, quod committitur simonia, si pro beneficij ecclesiastici collatione, inductione, sive institutione in possessionem collati beneficii pro institutione in beneficio, expensæ aut detur pecunia, vel aliud quid temporale, cum actus hi sint actus ministerij spiritualis ecclesiastici, & dando pecuniam

nam non redimatur vana iuris spiritualis jam quasi, sed querendi primum, prout habetur etiam ex c. Audivimus 41. & ex c. Ne Dei 43. h. 1.

Secundò patet ex c. Ex diligenti. 17. h. 1. homagium prestare pro beneficio obtinendo, Simoniacum esse, cum res temporalis, obsequia scilicet, pro spirituali detur. Neque huic obest, quòd omnes Clerici, quando recipiunt à Prælatis beneficia, fidelitatis iuramentum eis prestare debeant, quia per tale iuramentum non obligatur Clericus ad servitia temporalia prestanda Prælatis, sicuti obligatur per homagium, quo fit vassallus & subditus illius, cui homagium prestat.

Tertiò committitur Simonia, si pro temporali obsequio promittitur beneficium Ecclesiasticum. c. Cum essent. 12. h. 1. quamvis enim spe obtinendi ab aliquo beneficij, aut presentationis servire possit alicui aliquis, modò nulla pactio interveniat, ob promissum tamen beneficium obtinendum servire alicui, Simoniacum est, cum sine pacto vendendi taliter & emendi pro obsequio temporali beneficium spirituale, hoc non fiat.

Quartò committitur Simonia in electionibus ad Prælaturas, non tantùm, si pecunia detur pro electione certæ ac singularis personæ, quamvis illa dignissima esset, sed etiam, quando ex pacto dant sibi invicem mutua suffragia, quando pecunia alicui datur, ne consentiat in electionem alicujus (non quidem, quando præcisè datur, ne eligatur indignus, quia ut sic nihil temporale datur pro spirituali, sed procuratur tantùm bonum

Ecclesiæ) quando pecunia datur pro obtinenda confirmatione, presentatione, &c.

§. III.

Quomodo Simonia committitur in receptione Canonicorum?

Bona sua offerre Ecclesiæ, cum pacto, ut recipiatur in Canonicum, & bonis his, ut Canonicus frui possit, dum vivit pro præbenda, Simoniacum est. c. Tua nos. 34. h. 1. Si verò purè, & sine pacto, bona sua Ecclesiæ quis offerat, & roget tantùm humiliter, ut in Canonicum se recipiant, & sibi hæc bona, dum vivit, pro præbenda relinquunt, receptio talis in Canonicum Simoniaca non est, (nisi intentio prava offerentis Simoniam faciat) cum in priore casu, ex pacto in Canonicum talis, pro re temporali oblata, recipiatur, non autem in posteriore casu; & quamvis de jure etiam alia prohibeantur in admissione ad Canonicatus, ea tamen multùm urgere, esset damnare receptam in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis nostræ Germaniæ consuetudinem, quæ viget scientibus & tacentibus Episcopis.

§. IV.

An electio, presentatio, confirmatio, collatio, vel quævis alia provisio beneficij Simoniaca, sit ipso jure irrita?

ELECTIO, presentatio, collatio, confirmatio, seu quævis alia beneficij provisio, per Simoniam facta, non quidem

Zz zz 2

dem jure naturæ irrita est, sed jure Ecclesiastico, sive Simoniâ ab ipso electo, sive ab alio, electo tamen v. g. sciente, & non contradicente, facta sit, c. *Matthæum 23. h. t.* Imò ex c. *Ex insinuatione 26. h. t.* patet, irritam esse provisionem talem Simoniâ (de jure Ecclesiastico) si ignorante etiam electo facta sit, prout etiam probatur ex c. *Nobis 27. h. t.* & *Extravag. cum detestabile 2. h. t. inter communes.* cùm in tali casu puniatur non tam Simoniâ promotus, qui de Simoniâ hac sibi facta provisione tum nihil scivit, quàm Simoniâ provisio.

§. V.

Quando electio, vel collatio beneficij Simoniâ facta ignorante electo, vel provisio, non est irrita?

Duo communiter casus referuntur, in quibus electio v. g. simoniâ facta, ignorante tamen electo, non est ipso jure irrita. Primò scilicet, si ab alio, ignorante electo, pecunia v. g. promissa, aut data est in fraudem eligendi, ut ne scilicet electio illius vim aliquam haberet, juxta cit. c. *Nobis* cùm in tali casu malitiis hominum indulgendum non sit, & nemo alterius odio prægravari debeat. Secundò, si electus v. g. contradicat promissioni, aut dationi Simoniâ ab aliis, ignorante tamen eo, factæ, c. *Sicut 33. h. t.* ne alterius factum, quod non scivit, & sufficienter contradicendo præcavere studuit, illi præjudicet.

§. VI.

An, & quatenus licitum sit dare vel accipere pecuniam ad redimendam vexationem in beneficiis, vel non sit licitum?

Tres communiter regulæ etiam rem conducentes traduntur à D. Prima est, quòd post jus acquisitionis beneficio per legitimum electum vel postulationem, confirmationem, institutionem, vel collationem, non sit Simoniâ, pecuniâ, vel alia re pretio adhibita redimere vexationem, quæ ad jus in beneficio tollendum injulæ inferatur, quæ qui dat in tali casu pecuniam, non dicit illam pro re spirituali oblatam, quam jam habet, sed pro tollenda injulâ vexatione, ut colligitur ex c. *Dilectum 21. h. t.* Secunda regula est, quòd pro jure reddendum acquisito in beneficio, sed pecunia acquirendo, non liceat abique Simoniâ vitio, pecuniâ oblatâ, redimere vexationem, etiam injustam, ab eo, qui tantùm obesse, sed etiam prodeffe potest, dando scilicet, juxta postulationem quam habet, spirituale illud, quod reddendum erat, quia talis intentio per rituale sibi acquirere per impediendum, & viam sibi per hoc impediendum aperire ad spirituale acquirendum, prout colligitur ex c. *Matthæum 23. h. t.* Quod si tamen, quæ tertia regula est, talis pretium temporale ad vexationem injustam impediendam datur, obesse quidem posset, nihil tamen ad spirituale reddendum prodeffe, seu conferre, non esset Simoniâ, dare illi pecuniam v. g. ut nocere desinat, quia in tali casu

nam tantum tuam v. g. conservare, & injustas præcisè machinationes contra te impedire velle, censendus esses.

§. VII.

De Simonia confidentiali, sive qua committitur in resignationibus, & provisionibus beneficiorum. spe & confidentià factis.

Simonia confidentialis est certa species Simoniæ, ab alijs distincta, à spe & fiducia, quæ ei subest, sic dicta, & jure humano positivo inducta, à Summis Pontificibus Pio IV. & V. in materia beneficiorum, quæ tum committitur, cum quis procurat alicui beneficium Ecclesiasticum, cum certa confidentià, ex pacto scilicet expresso, vel tacito, quod postmodum hoc ipsum beneficium sit ipsi procuranti, vel alteri, cui voluerit procurans, cessurus, aut pensionem aliquam, sive fructus ex eo præstiturus. Potest autem talis in beneficijs Simonia confidentialis triplici adhuc modo committi. Primò per accessum, quando quis beneficium resignat, aut procurat alteri, ut obtineat illud, dum alter, cui beneficium hoc collatum vellet, ob defectum ætatis, aut alterius impedimenti Canonici, cujus modò capax non est, ætatem requisitam acquirit, aut impedimentum amoveretur, ita ut hic inhabilis modò postmodum jus habeat, propriâ auctoritate beneficium illud accipiendi. Secundò per regressum, quando quis beneficium, quod modò possidet, cedit alteri, eâ tamen conditione, ut sibi reservarum velit jus ad illud redeundi, si ille, cui cessio facta est, præmoriatur v. g.

Tertiò per ingressum, ut cum quis beneficium sibi collatum, nondum tamen possessum, renuntiat alteri, eâ tamen conditione, & pacto, ut jus habeat illius beneficij possessionem ingrediendi, & capiendi, si alter huic beneficio cedere debeat. In quibus casibus, si quis jus ad tale beneficium accedendi, regrediendi, aut ingrediendi, sine expressa licentiâ Papæ sibi reservat, Simoniam committit confidentialem, ita ut non tantum invalida sit collatio, seu resignatio talis beneficij, in quo commissa est talis Simonia, sed Simoniacus confidentialis priveretur (post sententiam Iudicis) omnibus beneficijs & pensionibus prius obtentis, & ad quævis alia beneficia obtinenda inhabilis sit.

§. VIII.

De Simonia, qua committitur in pensionibus solvendis ex bonis Ecclesiasticis.

Sunt aliquæ pensiones, quæ ex bonis quidem Ecclesiasticis eximuntur, & Laicis propter ministerium aliquod temporale, vel propter aliam justam causam conceduntur, has tamen, cum spirituale nihil contineant, emere vel vendere, nulla Simonia est. Quæ verò Clericis nunquam solvuntur, ob spiritualia quædam ministeria, ab his præstanda, Capellani v. g. aut chori Vicariis, &c. sine Simonia pro pretio temporali vendi, aut emi non possunt, cum fundentur in spirituali obligatione, non minus, ac alia beneficia. Illæ autem, quæ Clericis quidem, quæ talibus, solvuntur, non tamen ob spirituale ministerium, sed ob aliam

causam, Parocho v. g. seni, ad sustentationis auxilium, titulo Eleemosynæ, &c. quavis de jure antiquo communi sine Simoniz vitio emi & vendi possent, spectando tamen stylum Curiz Romanæ post Bullam Pij V. Simoniacum est, si emantur aut vendantur illæ, cum ex decreto Pij V. obligationem recitandi officij B. Virginis annexam habeant.

§. IX.

De Simonia, quæ committitur circa officia Ecclesie temporalia.

Spectato jure naturali Simonia non est talia officia pro pretio temporali sibi comparare, cum nihil in se spirituale hæc officia habeant, nec ordinentur ad spirituales actiones, de jure tamen Ecclesiastico Simonia est, hæc talia pro pretio temporali emere vel vendere, c. *Consulere 28. h. 1.* Sunt enim conjuncta cum factis, quæ curant, si tamen solis Clericis ea conferri soleant, & nisi per contrariam consuetudinem huic prohibitioni juris Canonici fuerit derogatum, Functiones tamen talium officiorum vendere aut emere, Simoniacum non est, cum nullum habeatur jus Ecclesiasticum, talium functionum emptionem vel venditionem prohibens.

SECTIO V.

De pretio Simoniaci, eiusque divisione.

§. I.

An pretium Simoniacum necessario debeat esse temporale quid, non spirituale; & quando temporale, quid dicitur habeat rationem pretij, respectu spiritualis, quæ vicissim datur;

Pretium Simoniz spectato jure naturali & divino, necessario debet esse quid temporale, nec sufficit spirituale, quia malitia Simoniz in hac injuria rei temporalis cum spirituali comparatione & æstimatione consistit; & hæc virtuale permutare pro spirituali non est Simonia juris divini, jure tamen Ecclesiastico prohibita est, sub Simoniz peccato, permutare inter se propria voluntate beneficia Ecclesiastica, sine Superioris auctoritate. Neque Simonia est juris divini, aut naturalis, si res pretio æstimabilis gratis, & liberaliter donetur illi, aut detur, qui spirituale beneficium, aut officium præstitit, ut habetur in *can. Licet 4. cau. 1. q. 2.* sive detur tale donum temporale post spirituale præstitum, sive detur ante illud, quia in tali casu non datur temporale, ut pretium rei spiritualis, & ex injustitia debicum; sed ut donum liberale, & gratuitum, quoniam in foro externo, quando præcedunt temporalia munera, plerumque præsumatur Simonia (licitum tamen non est, sed Simoniacum, obligationem auctoralem gratitudinis in peccatum deducere, specialiter promittendo implere illam) nullò modo Simonia est pro spiritualibus ministerijs accipere, aut dare aliquid temporale, pro sustentatione talia